

ALAPVETŐ JOGOK BIZTOSA
AZ ENSZ NEMZETI EMBERI JOGI INTÉZMÉNYE
NAIH nyilvántartási szám: 40689

Az alapvető jogok biztosának

JELENTÉSE

az AJB-460/2018. számú ügyben

Előadó: dr. Vecsera Judit

Érintett szerv: Generali Biztosító Zrt.
Nemzetgazdasági Minisztérium

2018. január

**Az alapvető jogok biztosának
Jelentése
az AJB-460/2018. számú ügyben**

Előadó: dr. Vecsera Judit

Az eljárás megindítása

Egy panaszos a gépjárműve kötelező gépjármű-felelősségbiztosítási szerződésének elhúzódo megkötése miatt kiszabott fedezetlenségi díj eltörlése és visszafizetése ügyében fordult az alapvető jogok biztosához.

A beadvány alapján felmerült a tisztességes hatósági eljáráshoz jog sérelmének, illetve közvetlen veszélyének a gyanúja. Erre tekintettel az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény (a továbbiakban: Ajbt.) 18. § (1) bekezdés l) pontja alapján vizsgálatot indítottam.

Az Ajbt. 28. § (1) bekezdése szerint az alapvető jogok biztosza az általa lefolytatott vizsgálatról jelentést készít, amely tartalmazza a feltárt tényeket és az ezeken alapuló megállapításokat és következtetéseket. A teljes körű tájékozódás érdekében tájékoztatást kértem a nemzetgazdasági minisztertől (a továbbiakban: miniszter).

Az érintett alapvető jogok és alkotmányos alapelvek

- a jogállamiság elvéből fakadó jogbiztonság követelménye *„Magyarország független, demokratikus jogállam.”* (Alaptörvény B) cikk (1) bekezdés)

Az alkalmazott jogszabályok

- a kötelező gépjármű-felelősségbiztosításról szóló 2009. évi LXII. törvény (Gfbt.)
- az egyes pénzügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2012. évi CLI. törvény (Módtv.)
- a népegészségügyi termékadóról szóló 2011. évi CIII. törvény (Neta tv.)
- a közúti közlekedési nyilvántartásról szóló 1999. évi LXXXIV. törvény (Kknytv.)
- a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (Ket.)
- a közúti közlekedési nyilvántartásba bejegyzett jármű tulajdonjogának, illetve üzembentartó személyének változását igazoló teljes bizonyító erejű magánokiratnak a közlekedési igazgatási eljárásban történő felhasználhatóságához szükséges kötelező tartalmi elemekről szóló 304/2009. (XII.22.) Korm. rendelet (Korm. rendelet)

A megállapított tényállás

1. Egy panaszos a gépjárműve kötelező gépjármű-felelősségbiztosítási szerződésének elhúzódo megkötése miatt kiszabott fedezetlenségi díj eltörlése és visszafizetése ügyében fordult az alapvető jogok biztosához.

Panaszos beadványában előadta, hogy 2016. október 10-én vásárolt egy gépjárművet, amelyre vonatkozóan ugyanazon a napon az üzembentartói jogot átruházta. A vásárláskor a Wáberer Hungária Biztosító Zrt. (a továbbiakban: Wáberer) felé az üzembentartó kötelező gépjármű-felelősségbiztosítási ajánlatot tett. 2016. október 17-én harmadik személyt bíztak meg az eredetiség vizsgával és az átírással kapcsolatban. A Pest Megyei Kormányhivatal Gödöllői Járási Hivatalnál (a továbbiakban: Gödöllői Járási Hivatal) az ügyintézés során kiderült, hogy a gépjármű altípusa nem szerepel a nyilvántartásukban, ezért az átírásra akkor nem került sor, és közölték, hogy amint rögzítik a rendszerbe az altípust, az átírás is megtörténik. A megbízott jogi személy alkalmazottja minden héten próbálkozott ügyet intézni és végül 2016. november 14-én sikerült átíratni a gépjárművet. A Wáberer 2016. november 11-én küldött törlésértesítője szerint a Gfbt. 9. § (3) bekezdése értelmében - a szerződéskötést követő 30 napon belül az üzembentartói minőségnek a járműnyilvántartásba történő bejegyzésének elmaradása miatt - a biztosítási

szerződés nem lépett hatályba, a Wáberer a már befizetett biztosítási díj és baleseti adó visszautalásáról intézkedik. Mivel az átírás elmaradása sem a tulajdonosnak, sem az üzembentartónak nem volt felróható, ezért telefonos megbeszélés alapján az üzembentartóval méltányossági kérelmet nyújtottak be a szerződés további érvényessége tárgyában. Azonban kérelmüket a Wáberer elutasította és a biztosítási díjat visszafizette. A Generali Biztosító Zrt.-nél (a továbbiakban: Generali) új biztosítást kötöttek, ahol a biztosítási díj mellett a Magyar Biztosítók Szövetsége által megállapított fedezetlenségi díj is megállapításra került. Ez utóbbit méltánytalan elbírálásnak tartja panaszos, mivel rajta kívül álló okok miatt nem teljesült a gépjármű átírása és ez miatt nem lépett hatályba a korábban a Wábererrel kötött szerződés. Több kérelmet is benyújtottak a Generali felé, hogy töröljék a fedezetlenségi díjat, de a Hivatalomhoz benyújtott panaszbeadvány időpontjáig sikertelenül jártak.

Vizsgálatom során áttekintettem a kötelező gépjármű-felelősségbiztosítási szerződés hatályára, a fedezetlenségi díj fizetési kötelezettség keletkezésére és összegére, illetve a közlekedési igazgatási hatóság és ezzel kapcsolatban a közúti közlekedési nyilvántartó szerv eljárására vonatkozó szabályozást, valamint a Wáberer, a Generali és a Gödöllői Járási Hivatal eljárását.

A fedezetlenségi díj fizetési kötelezettségre vonatkozó előírások tekintetében *megkereséssel éltem a miniszter felé* egyrészt abban a kérdésben, hogy a szabályozás 2013. január 1-jétől hatályos módosítása során milyen gazdaságpolitikai indokok alapján történt a fedezetlenségi díj fizetési kötelezettség objektívizálása. Másrészt - tekintettel a jelen ügyre - várható-e a szabályozás olyan irányú változása, hogy a fedezetlenségi díj fizetési kötelezettség alól az is kivételt jelent, ha az eljáró közigazgatási hatóság ügyfélnek fel nem róható mulasztása miatt nem teljesül a biztosítási kötelezettség.

Ezenkívül megkerestem *a közlekedési igazgatási hatóságként eljáró Gödöllői Járási Hivatalt*, hogy pontosan milyen tények, körülmények akadályozták a jogszabályban meghatározott határidő betartását, a határidő túllépése ügyfélnek vagy az eljárás egyéb résztvevőjének felróható volt-e, valamint, hogy az ügyfél által az eljárás lefolytatásáért megfizetett illetéknek vagy díjnak megfelelő összeg kétszeresét visszafizette-e ügyfélnek.

A közlekedési igazgatási hatóság eljárásának vizsgálata utóbb szükségessé tette a közúti közlekedési nyilvántartó szervként eljáró *Beliügyminisztérium Nyilvántartások Vezetéséért Felelős Helyettes Államtitkár* (a továbbiakban: államtitkár) megkeresését abban a kérdésben, hogy amennyiben a Kknytv. 33. § (1) bekezdésének b) pontja szerinti ügyintézés során a kódszótár módosítása, bővítése szükséges, a nyilvántartó intézkedése a hatósági eljárás során jogsegély-, szakhatósági vagy egyéb eljárásnak minősül, ez utóbbi esetre az intézkedést illetően milyen jogszabályi rendelkezések alapján milyen határidő vonatkozik.

2. Jelen ügyben a hatályos szabályozás alapján a fedezetlenségi díj fizetési kötelezettség az üzembentartó magatartásától független körülmény miatt következett be. A Gfvt. 3. § 7. pontja szerint a fedezetlenségi díj: „az adott gépjármű vonatkozásában az üzemben tartó biztosítási kötelezettségének - a szünetelés időtartamának, kivételével - díjfizetés hiányában kockázatviselés nélküli időtartamára (fedezetlenség időtartama) a Kártalanítási Számla kezelőjét megillető, általa meghatározott díjtarifa alapján utólagosan megállapított díj”. A hivatkozott rendelkezés a Gfvt. kihirdetésétől 2013. január 1-jéig a következő szöveggel volt hatályban: „az adott gépjármű vonatkozásában az üzemben tartó biztosítási kötelezettségének - a szünetelés időtartamának, valamint az üzemben tartó önhibáján kívül eső, hitelt érdemlően igazolt okból bekövetkező díjnmfizetés időtartamának kivételével - díjfizetés hiányában kockázatviselés nélküli időtartamára (fedezetlenség időtartama) a Kártalanítási Számla kezelőjét megillető, általa meghatározott díjtarifa alapján utólagosan megállapított díj”. Az önhibán kívüli eset által jelentett kivételt Módtv. 85. §-a helyezte hatályon kívül. A Módtv. indokolása a kötelezettség objektív jellegűvé tételére vonatkozó információt nem tartalmaz.

A kötelezettség objektív jellege tekintetében megkeresett *miniszter* válaszlevelében tájékoztatott, hogy a jelen ügyben felmerült problémáról már a Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatalától értesült. A szabályozás részletes ismertetését megelőzően

a miniszter fontosnak tartotta kiemelni, hogy két esetkör létezik: az egyik, amikor *tulajdonosváltásra* kerül sor (és emiatt változik meg egyben az üzemben tartó személye is), a másik pedig, amikor a *tulajdonos változatlan marad és kizárólag az üzemben tartó személye változik meg*. A Gfbt. 3. § 35. pontja alapján üzemben tartó: „a gépjármű telephelye szerinti ország hatóságai által kibocsátott okiratba bejegyzett üzemben tartó (engedélyes, engedély jogosultja), ennek hiányában a tulajdonos”. Első esetben, vagyis a *tulajdonosváltás esetében* a Gfbt. 4. § (4) és a 21. § (4) bekezdésének együttes értelmezése szükséges. A 4. § (4) bekezdése szerint, ha a szerződésalkötésre a tulajdonjog átszállása miatt kerül sor, az e törvény szerinti *új üzemben tartó köteles* a tulajdonjog átszállását követően a biztosítási szerződést haladéktalanul megkötni. A 21. § (4) bekezdése alapján, ha az esedékes biztosítási díjat nem fizetik meg, a biztosító a díj esedékességétől számított harmincadik nap elteltéig - a következményekre történő figyelmeztetés mellett - a szerződő félnek a díj esedékességétől számított hatvannapos póthatáridővel, igazolható módon a teljesítésre vonatkozó felszólítást küld. A türelmi idő eredménytelen leteltével a szerződés - amennyiben egyéb okból még nem szűnt meg - az esedékességtől számított hatvanadik napon megszűnik. A két hivatkozott rendelkezés együttes értelmezése alapján a tulajdonjog átszállása napjától az új tulajdonosnak biztosítási fedezettel kell rendelkeznie, a veszélyközösség védelme érdekében. Amennyiben az új tulajdonos, mint biztosított az esedékes biztosítási díjat az erre történő figyelmeztetést és felhívást követően sem fizeti meg, akkor a biztosítási szerződés a díjesedékességtől (biztosítási szerződés megkötésétől) számított hatvanadik napon megszűnik. *Ebben az esetben nincs előírva határidő arra vonatkozóan, hogy az új tulajdonosnak mikorra kell bejegyezésre kerülnie a járműnyilvántartásba és így - ha a biztosítási díj határidőben megfizetésre kerül - nem szűnhet meg a biztosítási szerződés és nem merülhet fel fedezetlenségi díj sem*. A másik esetkörben, mikor tehát a *tulajdonos személye változatlan és csak az üzemben tartó személye változik*, a miniszter válasza alapján a Gfbt. 4. § (3) bekezdését és 9. § (3) bekezdését kell alkalmazni. A 4. § (3) bekezdése szerint a szerződés megkötésére vonatkozó kötelezettség tekintetében üzemben tartónak minősül a gépjármű tulajdonosa által - szerződés vagy más hitelt érdemlően igazolt jogcím alapján - üzemben tartóként megnevezett személy. A 9. § (3) bekezdése alapján a gépjármű tulajdonosa által üzemben tartóként megnevezett személy által kötött szerződés az üzemben tartói jogosultság keletkezésének - járműnyilvántartásba bejegyzett - időpontjában - de legkorábban a biztosítási szerződésben megállapított időpontban, ennek hiányában a szerződés létrejöttének időpontjában - lép hatályba. *Ha az üzemben tartói jogosultság bejegyzése a szerződésalkötést követő 30 napon belül (objektív határidő) nem történik meg, a szerződés megszűnik*. Ebben az esetben viszont folyamatosan fennáll a tulajdonos (mögöttes) kötelezettsége a biztosítási szerződés hatályban tartására - szintén a fenti, általános 60 napos díjfizetési határidővel - hiszen a Gfbt. fent idézett 3. § 35. pontja alapján ilyenkor a tulajdonos minősül üzemben tartónak. *Mindezek alapján ebben az esetben sem keletkezik fedezetlenségi díj az új üzemben tartó részéről (ha nem jegyzi be 30 napon belül a járműnyilvántartásba), mivel a tulajdonos marad a biztosítási szerződés kötelezettje*. A miniszter kiemelte, a gyakorlatban a panasz által felvetett probléma eddig nem merült fel, hiszen az esetek többségében az ügyfél hatósági bejelentése napján került sor a változás átvezetésére mindkét esetben. A kódszótárral kapcsolatos kérdés pedig - a KEKKH jelzése szerint - a fentiek alapján egyedi jellegű informatikai probléma. Továbbá a problémát az is okozhatta, hogy biztosítók eltérően értelmezik a Gfbt. 9. § (3) bekezdését, néhány biztosító vélhetően mindkét fenti esetkörre alkalmazza¹. A fedezetlenségi díj fogalmát tartalmazó 3. § 7. pontja módosításának (a „valamint az üzemben tartó önhibáján kívül eső, hitelt érdemlően igazolt okból bekövetkező díjnemfizetés időtartamának” szövegrész hatályon kívül helyezésének) indoka az volt, hogy a fedezetlen gépjármű vonatkozásában a fedezetlenségi díj minden esetben megállapításra kerüljön, mivel a miniszter véleménye szerint a fentiekben vázolt esetkörökben *az csak önhiba esetében merülhet fel*. Az üzemben tartó ugyanis - a Gfbt. 21. § (4) bekezdése alapján - (60 napos fizetési póthatáridő kitűzésével) felszólítást kap arról, hogy az esedékes biztosítási díjat nem fizette meg és ezt tegye meg, és amennyiben ezen felszólításnak

¹ A jelen konkrét ügyben a Wáberer az üzembentartóként megnevezett személy szerződése tekintetében a miniszter válaszának megfelelően járt el.

sem tesz eleget, akkor szűnik meg a szerződés, amelyről szintén értesítést kap a Gfbt. 21. § (5) bekezdése alapján. A mindezek után újrakötött biztosítási szerződés vonatkozásában kerül megállapításra a fedezetlenségi díj azon időszakra, amely alatt a gépjármű nem rendelkezett biztosítási fedezettel. *A fedezetlenségi díj megállapítása során - a veszélyközösség védelme érdekében - pedig már nem volt racionális indoka az „újból kimentés” lehetősége fenntartásának.* A fentiek alapján tehát egy zárt rendszerről van szó, így a Gfbt. módosítását a miniszter nem tartja szükségesnek. *Válaszában hangsúlyozta, hogy amennyiben az eljáró közigazgatási hatóság mulasztása folytán az ügyfélnek bármilyen kára keletkezik, akkor a közigazgatási hatóság kártérítési kötelezettsége áll fenn a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény szabályai alapján. A miniszter véleménye szerint hatósági mulasztás miatt - arra alapozva - nem indokolt a Gfbt. módosítása.*

Mivel a jelen ügyben a miniszter által említett két eset, vagyis a gépjármű tulajdonjogának átruházása és az új tulajdonos által harmadik személy javára üzembentartói jog alapítása ugyanazon a napon történt, kiegészítő tájékoztatást kértem, hogy a biztosítási díj határidőben történő megfizetése esetén amennyiben a harmadik személy üzembentartói jogának bejegyzése az üzembentartónak fel nem róható okból a szerződéskötést követő 30 napon belül nem történik meg, a szerződés megszűnése bekövetkezik-e.

A miniszter válaszlevelében tájékoztatott, hogy a tulajdonjog átruházásának, illetve az új tulajdonos által harmadik személy javára történő üzembentartói jog alapításának időpontja a Gfbt. 9. § (3) bekezdésének alkalmazása szempontjából irreleváns, így ha az üzembentartói jogosultság bejegyzése a szerződéskötést követő 30 napon belül - bármely okból - nem történik meg, a szerződés megszűnik. *Azonban a hatályos, vonatkozó jogszabályi határidők betartása esetén véleménye szerint nem életszerű, hogy az üzembentartói jog 30 napon belül ne kerüljön bejegyzésre, így amennyiben ez idő alatt erre nem kerül sor, az szerinte kivételes problémának tekinthető, amelynek megoldása nem a Gfbt.-ben keresendő, hanem azt szükséges vizsgálni, hogy milyen, a bejegyzésre irányuló eljárásban rejlő ok vezethetett a határidő túllépéséhez.* Hangsúlyozta, hogy a Gfbt.-ben megállapított 30 napos határidő nem öncélú, az a veszélyközösség visszaélésektől való megóvását szolgálja azzal, hogy egy atipikus, függő szerződést nem enged hosszabb ideig fennmaradni. A 30 napos határidő megfelelő időt biztosít az üzembentartó bejegyzésére, ezt támasztja alá, hogy a gyakorlatban a jelzett eset kivételével nem jelentett problémát az e határidőn belüli bejegyzés. A miniszter véleménye szerint az ügyintézési határidők meghosszabbítása nem lenne összhangban a Kormány bürokráciacsökkentési célkitűzéseivel sem.

3. A 2016. október 10-én kelt adásvételi szerződés miatt a közúti közlekedési nyilvántartás módosítása tekintetében a Gödöllői Járási Hivatal hivatalvezetője megkeresésemre a következőkről tájékoztatott. A Kknytv. 3. § értelmében a törvényben meghatározott adatkezelési és hatósági feladatokat a közúti közlekedési nyilvántartó szerv (a továbbiakban: nyilvántartó), valamint a közlekedési igazgatási hatóság látja el. A 4. § (1) bekezdés b) pontja kimondja, hogy a nyilvántartó kezeli a nyilvántartás adatállományát és biztosítja a nyilvántartásban kezelt adatok helyességét, a feltárt adathibák megszüntetése érdekében - az érintett szerv útján vagy saját hatáskörben - intézkedik a nyilvántartás adatainak javítására. *A Gödöllői Járási Hivatal okmányirodája, mint közlekedési igazgatási hatóság a nyilvántartásban tárolt adatok alapján jár el, a fent részletezettek szerint új adat bevitelére nincs hatásköre.* A járművet átruházó volt tulajdonos 2016. október 13-án tett bejelentést, ami a nyilvántartásban azonnal rögzítésre került, azaz a Korm. rendelet 2. § (1) bekezdésében említett határidőket a tulajdonátruházó és a közlekedési igazgatási hatóság egyaránt megtartotta. A járművet megvásárló, és egyidőben arra üzembentartói jogot bejegyeztető új tulajdonos a bejelentési kötelezettségének 2016. október 17-én, azaz a Kknytv. 33. § (1) bekezdés b) pontja szerinti 15 napos határidő betartásával eleget tett. Az új tulajdonos tulajdonjoga, valamint az üzembentartói jog bejegyzése a következők szerint zajlott: az ügyintézővel megbízott harmadik személy meghatalmazottja 2016. október 17-én jelent meg ügyintézésre az okmányirodában. A 2016. október 10-én kelt adásvételi szerződés alapján kívánta a jármű tulajdonjog változását bejelenteni, egyben szintén 2016. október 10-én kelt üzembentartói szerződés alapján üzembentartót bejegyeztetni. Az ügyintézés azonnal megkezdődött, azonban a

jármű szakrendszer hibáüzenetet küldött, amely szerint a kérdéses jármű típusa nem szerepel a kódszótárban, ezért annak aktualizálásáig az ügymenetet nem lehet folytatni. *A kódszótárba új adatot, új típust felvenni kizárólag a nyilvántartóként kijelölt Belügyminisztérium Nyilvántartások Vezetéséért Felelős Helyettes Államtitkárság (a továbbiakban: Nyilvántartó, jogelődje: Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatala, ez utóbbi a továbbiakban: KEKKH) tud.* A válaszlevél szerint ilyen eset nagyon gyakran előfordul, ekkor az ügyintéző elektronikus úton megkeresi a Nyilvántartót a típus felvétel céljából. Az ügyintéző 2016. október 18-án 09:43 órakor megküldte a Nyilvántartó részére a jármű forgalmi engedély másolatát és az eredetiség vizsgálatról szóló igazolást. Az ügyintézés a jármű-programban folyamatban maradt, mert a Nyilvántartó csak ilyen technikai körülmények között tudja a változást megtenni. A Nyilvántartó 2016. november 10-én 16:20 órakor elektronikusan értesítette az ügyintézőt a jármű gyártmánya, típusa, kereskedelmi leírása helyes adatairól, a jármű átírása folytatható lett. 2016. november 14-én, bétfőn a forgalmi engedély kiállításra került az új üzembentartó nevére, azt az ügyben eljáró meghatalmazott átvette. Az okmányiroda hatáskörébe tartozó ügyintézés hat nap volt. Az eljárás során fizetendő vagyonszerzési illeték, forgalmi engedély és törzskönyv kiállításának illetéke, illetve annak kétszerese nem került az ügyfél részére visszafizetésre.

4. Az államtitkár a kódszótár bővítésére irányuló eljárásra vonatkozó megkeresésekre részletesen tájékoztatott a járműigazgatási ügyintézéseket támogató JÁROK szakrendszer működése, a 2016. év folyamán zajlott fejlesztési munka alapján szükségessé vált adattisztítás miatti beérkező megkeresések növekedése, valamint a megkeresésben feltett, az eljárás Ket. szerinti minősítésére vonatkozó kérdésem tekintetében.

Az államtitkár előzetesen kiemelte, hogy a Nyilvántartó járműnyilvántartással kapcsolatos feladatait a Kknytv. határozza meg. E törvény 1. § (2) bekezdésében, valamint 4. § (1) b) pontjában foglaltak szerint a közúti közlekedési nyilvántartás célja azon adatok kezelése, amelyek a tulajdon védelméhez, a közúti közlekedés biztonságának elősegítéséhez és a hatósági okmányok közhitelességének biztosításához fűződő egyéni és közérdek érvényesítéséhez szükségesek. A nyilvántartó feladat- és hatáskörében kezeli a nyilvántartás adatállományát és biztosítja a nyilvántartásban kezelt adatok helyességét, a feltárt adathibák megszüntetése érdekében - az érintett szerv útján vagy saját hatáskörben - intézkedik a nyilvántartás adatainak javítására. A járműnyilvántartás közhiteles hatósági nyilvántartás, az abban történő adatrögzítés és az adatváltozások átvezetése a kormányablakok és okmányirodák (a továbbiakban: közlekedési igazgatási hatóság) feladata.

Az államtitkár válasza szerint a járműnyilvántartás adatait a közlekedési igazgatási hatóság a járműigazgatási ügyintézéseket támogató JÁROK szakrendszeren keresztül rögzíti, illetve módosítja. E szakrendszer úgy került kialakításra, hogy a járműnyilvántartás közhitelességének biztosítása érdekében a lehető legnagyobb mértékben kiküszöbölje a hibás adatok nyilvántartásba vételét. A Gyártmány, Típus és Alvázszám Szótár (a továbbiakban: kódszótár) is egy ilyen részleme a járműigazgatási ügyintézéseket támogató szakrendszerbe beépített ellenőrzéseknek, a kódszótár a szakrendszertől elkülönülten nem értelmezhető. A kódszótár a járművek tekintetében összerendelt tartalmazza a gyártmány, típus, kereskedelmi leírás és alvázszám adatokat. Ez azt jelenti, hogy egy adott gyártmány alatt bizonyos típusokat enged kiválasztani, amelyekhez egyenként vannak hozzárendelve az abban a típusban legyártott járművek alvázszámának alvázfejei, azaz az alvázszám első kilenc karaktere. Tehát a kódszótár a nyilvántartás közhitelességének biztosítása céljából elengedhetetlen része a nyilvántartásba vételt szolgáló szakrendszernek. Amennyiben valamely adat nem, vagy nem a közlekedési hatóság által megállapított adatoknak megfelelően szerepel a kódszótárban, a rendszer - az adateltérés tisztázásáig - nem engedi továbbfolytatni az eljárást. Ilyenkor az eljáró közlekedési igazgatási hatóság megkeresi a Nyilvántartót, ahol annak munkatársai kivizsgálják az esetet és szükség esetén adategyeztetést folytatnak le a járműgyártó szervezetekkel, illetve az adott közlekedési hatósággal. Az adategyeztetési folyamatot követően a Nyilvántartó munkatársai a járműhöz tartozó helyes adatokat elérhetővé és kiválaszthatóvá teszik

a kódszótárban a közlekedési igazgatási hatóságok részére, így az eljárás továbbfolytathatóvá válik.

Az államtitkár arról tájékoztatót, hogy az utóbbi időszakban a Nyilvántartóhoz érkező, kódszótár bővítési megkeresések száma jelentősen megemelkedett, amelynek következtében az ügyintézési idő a szükséges intézkedések megtétele ellenére is, az addigi néhány napról kitolódott, amely a gépjárművek forgalomba helyezésére, illetve tulajdonjogában bekövetkezett változások nyilvántartásba vételére irányuló eljárások - az azt kezdeményező ügyfelek önhibáján kívüli - elhúzódtásához vezetett. Az ügyszám emelkedés legfőbb okaként az államtitkár azt emelte ki, hogy a 2016. év folyamán a járműigazgatási szakrendszert érintő nagyobb volumenű fejlesztési munka történt a KEKKH (mint a Nyilvántartó jogelődje) és a Nemzeti Közlekedési Hatóság közötti együttműködés alapján. E fejlesztési munka célja volt - a bürokráciacsökkentés, az eljárások racionalizálása és az ügyfélbarát közigazgatás kialakítása érdekében - a Műszaki adatlapok tartalmának elektronikus átvételének kialakítása, ezzel az okmányirodákban/kormányablakokban történő ügyintézés idejének rövidítése és az eljárások egyszerűsítése. Ezen fejlesztési munka során nyert megállapítást, hogy a járműigazgatási ügyintézéseket támogató szakrendszer részét képező kódszótárban szerepelnek pontatlan adatok, melyek az időszakos műszaki vizsgálat adatainak elektronikus átadásakor a járművek azonosításának és ezáltal magának az eljárás elektronizálásának akadályát jelentik. Azért, hogy a probléma ne álljon fenn, a két szakrendszerbeli fejlesztés élesítése előtt megkezdte a Nyilvántartó a járműnyilvántartás adatainak tisztítását. Az adattisztítási munka jelentősen növelte a beérkező megkeresések számát, tekintettel arra, hogy érintette többek között a Mercedes-Benz gyártmányú járműveket, melyek pontatlan gyártmány adattal szerepeltek a nyilvántartásban.

Megkeresésemben feltett kérdésre válaszolva az államtitkár arról tájékoztatót, hogy a kódszótár bővítésének szükségessége nemcsak a Kknytv. 33.§ (1) bekezdésének b) pontjában foglalt eljárás esetén merülhet fel, hanem bármely okmánykiadással érintett közlekedési igazgatási eljárásban, így leggyakrabban a külföldről behozott, illetve új járművek első magyarországi forgalomba helyezése során. A Ket. 86. § (3) bekezdése értelmében a nyilvántartást vezető hatóság hivatalból köteles a jogszabálysértő bejegyzést törölni, a hibás bejegyzést javítani vagy az elmulasztott bejegyzést pótolni. Tehát a hibás adat javítására irányuló eljárás hivatalból induló eljárás. A kódszótár bővítésére irányuló eljárásra a Ket. 29. § (1a) bekezdésében foglaltak szerint a hivatalból indított eljárás szabályai az irányadók, így az ügyintézési határidő az általános szabályok szerint érvényesül. Az eljárás során - mint azt államtitkár levele korábbi részében említette - a tényállás tisztázása is szükséges, amely során járműgyártó szervezetek, illetve a közlekedési hatóság megkeresésre is sor kerülhet, amely szervezetek válaszána megérkezése - hangsúlyozta az államtitkár - nem számít bele az ügyintézési határidőbe. A közlekedési igazgatási hatóságok megkeresései a beérkezés sorrendjében, kiemelt prioritással kezelve, folyamatosan kerülnek feldolgozásra, a Nyilvántartó mindent megtesz annak érdekében, hogy a kódszótár bővítése és az ügyintézés továbbfolytatása minél hamarabb megtörténjen. Az államtitkár válaszában kiemelte: annak érdekében, hogy az ügyintézési idő elhúzódtása miatt az ügyfeleket ne érje hátrány, hatósága folyamatosan biztosította és jelenleg is biztosítja az ügyfeleknek és közlekedési igazgatási hatóságoknak azt a lehetőséget, hogy a halaszthatatlan eseteket jelezzék a kozlekedesi.foosztaly@bm.gov.hu e-mail címére küldött levélben. Erről az okmányirodák/kormányablakok tájékoztatást kaptak, és ezeket a megkereséseket a Nyilvántartó soron kívül kezeli.

A vizsgálat megállapításai

I. A hatáskör tekintetében

A feladat- és hatáskörömet, valamint ennek ellátásához szükséges vizsgálati jogosultságaimat az Ajb. határozza meg, amelynek 2. § (2) bekezdése szerint az alapvető jogok biztosa javaslatot tehet az alapvető jogokat érintő jogszabályok módosítására, megalkotására, illetve nemzetközi szerződés kötelező hatályának elismerésére.

Az Ajbt. 18. § (1) bekezdésének l) pontja szerint az alapvető jogok biztosához bárki fordulhat, ha megítélése szerint közszolgáltatást végző szerv tevékenysége vagy mulasztása a beadványt tevő személy alapvető jogát sérti vagy annak közvetlen veszélyével jár ... feltéve, hogy a rendelkezésre álló közigazgatási jogorvoslati lehetőségeket – ide nem értve a közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálatát – már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva. Az Ajbt. 18. § (2) bekezdése f) pontja alapján közszolgáltatónak minősül a jogszabályban előírt, kötelezően igénybeveendő szolgáltatást nyújtó szervezet. A Gfbt. 4. §-a szerint minden magyarországi telephelyű gépjármű üzemben tartója köteles törvény szerinti biztosítóval a gépjármű üzemeltetése során okozott károk fedezetére biztosítási szerződést kötni, és azt díjfizetéssel hatályban tartani. Ezek alapján a *kötelező gépjármű felelősségbiztosítás szolgáltatást nyújtó biztosító közszolgáltatást végző szervnek minősül*, amelynek tevékenysége vizsgálatára hatásköröm kiterjed.

Az alapvető jogok biztosja eljárása során vizsgálja, hogy akár a hatósági jogalkalmazás, akár az annak alapjául szolgáló jogszabály alapjoggal összefüggő visszásságot eredményez-e. Az ombudsmani gyakorlat eddig is világossá tette, hogy a biztos számára egy adott jogi szabályozás alapjogi aspektusú vizsgálatára, valamint a jogszabály hiányosságával, tartalmi hibáival, avagy a hatósági jogalkalmazással összefüggő intézkedések megfogalmazására a törvény lehetőséget teremt. A preventív alapjogvédelemre hangsúlyt helyező ombudsmani gyakorlat alapján a biztos mandátuma keretei között marad akkor, ha az alapjogi aspektusú vizsgálathoz nélkülözhetetlen módon, éppen a konkrét alapjogsérelmek és ezen alapuló panaszok hatékony megelőzése érdekében áttekinti a releváns jogi szabályozást.

Az Ajbt. 37. § szerint, ha az alapvető jogok biztosja álláspontja szerint a visszásság valamely jogszabály felesleges, nem egyértelmű vagy nem megfelelő rendelkezésére, illetve az adott kérdés jogi szabályozásának hiányára vagy hiányosságára vezethető vissza, a visszásság jövőbeni elkerülése érdekében javasolhatja a jogalkotásra jogosult szervnél jogszabály módosítását, hatályon kívül helyezését vagy kiadását, illetve a jogszabály előkészítőjénél jogszabály előkészítését.

II. Az érintett alapvető jogok és alkotmányos alapelvek tekintetében

Az alapvető jogok biztosja egy adott társadalmi probléma mögött álló összefüggés-rendszer feltárása során *autonóm, objektív módon*, kizárólag *alapjogi érvek* felsorakoztatásával és összevetésével tesz eleget az Alaptörvényben kapott mandátumának. Álláspontom szerint az ombudsman akkor jár el helyesen, ha következetesen, zsinórmértékként támaszkodik az Alkotmánybíróság alapvető jogállami garanciákkal és az alapjogok tartalmával kapcsolatos elvi megállapításaira, valamint az egyes alapjogi tesztekre.

Az Alkotmánybíróság a 22/2012. (V. 11.) AB határozatában arra mutatott rá, hogy „az előző Alkotmány és az Alaptörvény egyes rendelkezései tartalmi egyezősége esetén éppen nem a korábbi alkotmánybírósági döntésben megjelenő jogelvek átvételét, hanem azok figyelmen kívül hagyását kell indokolni”. Ugyanakkor a testület a 13/2013. (VI. 17.) AB határozatának indokolása során azt emelte ki, hogy az adott határozatban vizsgált törvényi rendelkezések esetében már az Alaptörvény negyedik módosítása alapján jár el a korábbi alkotmánybírósági határozatokban foglaltak felhasználhatóságát illetően. A testület ennek kapcsán elvi élel mondta ki azt, hogy „az Alkotmánybíróság a hatályát veszített alkotmánybírósági határozat forrásként megjelölésével, a lényegi, az adott ügyben felmerülő alkotmányossági kérdés eldöntéséhez szükséges mértékű és terjedelmű tartalmi vagy szövegszerű megjelenítéssel hivatkozhatja vagy idézheti a korábbi határozataiban kidolgozott érveket, jogelveket. Az indokolásnak és alkotmányjogi forrásainak ugyanis a demokratikus jogállamban mindenki számára megismerhetőnek, ellenőrizhetőnek kell lennie, a jogbiztonság igénye az, hogy a döntési megfontolások átláthatóak, követhetőek legyenek. A nyilvános érvelés a döntés indoklásának létalapja. A korábbi határozatokban kifejtett érvek felhasználhatóságát az Alkotmánybíróság mindig esetről esetre, a konkrét ügy kontextusában vizsgálja.”

Az Alaptörvény B) cikkének (1) bekezdése rögzíti a *jogállamiság* elvét, melyből levezethető a *jogbiztonság* követelménye. Az Alkotmánybíróság 3116/2016. (VI.21.) számú határozatában megerősített gyakorlata értelmében az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében foglalt jogállamiság klauzulából fakad a jogbiztonság követelménye. E követelmény az Alkotmánybíróság következetes felfogása szerint azt kívánja meg, hogy a jogrendszer egésze, annak részterületei, valamint egyes szabályai világosak, egyértelműek, hatásukat tekintve kiszámíthatóak és a norma címzettjei számára előre láthatóak legyenek és a jogalkalmazás során felismerhető normatartalmat hordozzanak. *Vagyis a jogbiztonság nem csupán az egyes normák egyértelműségét követeli meg, de az egyes jogintézmények működésének kiszámíthatóságát is.* Ezért alapvetőek a jogbiztonság szempontjából az eljárási garanciák.

III. Az ügy érdeme tekintetében

1. A tulajdonos által üzemmentartóként megnevezett személy által kötött kötelező gépjármű-felelősségbiztosítási szerződés hatályára vonatkozóan a Gfbt. 9. § (3) bekezdése rögzíti, hogy ha az üzemmentartói jogosultság bejegyzése a szerződéskötést követő 30 napon belül nem történik meg, a szerződés a törvény erejénél fogva megszűnik. A Wáberer felé üzemmentartó 2016. október 10-én tett ajánlatot, a Gfbt. 6. § (2) és (5) bekezdései alapján ugyanazon a napon az ajánlatnak megfelelő tartalommal a szerződés érvényesen létrejött, de hatályba lépése az üzemmentartói jogosultság bejegyzésétől függött. A szerződés megszűnésének előírt objektív határideje, azaz a szerződéskötést követő 30. nap 2016. november 9., azonban az üzemmentartói jogosultság bejegyzéséről a Gödöllői Járási Hivatal JC59540 sorszámmal ezen határidő lejártát követően, csak 2016. november 11-én állított ki forgalmi engedélyt, vagyis az üzemmentartói jogosultság bejegyzése a szerződéskötést követő 32. napon történt meg. *A Wáberer a szerződés hatályba nem lépésének megállapításával kapcsolatban a Gfbt. 9. § (3) bekezdésének előírásait figyelembe vette, eljárásával összefüggésben alapszabályi vizsgálás nem történt.*

2. A Gfbt. 3. § 7. pontja a következőképpen definiálja a *fedezetlenségi díjat*: „az adott gépjármű vonatkozásában az üzemben tartó biztosítási kötelezettségének - a szünetelés időtartamának, kivételével - díjfizetés hiányában kockázatviselés nélküli időtartamára (fedezetlenség időtartama) a Kártalanítási Számla kezelőjét megillető, általa meghatározott díjtarifa alapján utólagosan megállapított díj”. *Vagyis a fedezetlenségi díj a biztosítási díjjal nem fedezett időszakra vonatkozóan felróhatóságtól függetlenül fennálló kötelezettség.* A Gfbt. 22. § (2) bekezdése szerint a teljes fedezetlenségi díjat azon biztosító köteles kiszámítani és beszédni, amely az üzemben tartóval a fedezetlenség időtartamát követően szerződést köt. A felszámított díj összegére vonatkozóan a (4) bekezdés alapján arra az évre járó meghirdetett díjtarifát kell alkalmazni, amelyre a fedezetlenség időtartama esik, a díjat beszedő biztosító díjtarifája nem alkalmazható. A Neta tv. 11/C. § (1) bekezdése előírja, hogy a Gfbt. szerinti biztosítási kötelezettség után *baleseti adót* kell fizetni, amelynek alapját nemcsak a biztosítási díj, hanem a fedezetlenségi díj is képezi, a mértéke a 11/D. § szerint a fedezetlenségi díj 30 százaléka, de a biztosító kockázatviselésével érintett időtartam naptári napjaira naponta legfeljebb 83 forint/gépjármű.

A tulajdonos, illetve az üzemmentartó jogszerzésének napja 2016. október 10., a Generali kockázatviselésének kezdete 2016. december 2., ennek megfelelően a fedezetlen napok száma 53. A Magyar Biztosítók Szövetsége által 2016. évre meghirdetett fedezetlenségi díj a forgalmi engedélyben feltüntetett 165 kW kategóriában 620 forint/nap, ami 53 fedezetlen napra számítva 32.860 forint biztosítási díjat jelent. A baleseti adó a 30 százalékos mértékkel számolva 9.858 forint kötelezettséget jelentene, azonban a 83 forint összegben maximalizáltapidíj miatt ez csak 4.399 forint kötelezettség. A fedezetlenségi díj és a baleseti adó értéke a szabályozás alapján 37.259 forint. A Generali a 201603280223 sorszámmal számláján 2016. december 2. és 2017. december 1. közötti időszakra esedékes biztosítási díj mellett 2016. október 10. és 2016. december 1. közötti időszakra vonatkozóan 42.718 forint fedezetlenségi díjat számított fel. *Az 5.459 forint összegű eltérést az okozza, hogy a baleseti adót a Generali a fedezetlenségi díj 30 százalékában,*

azaz 9.858 forint összegben határozta meg, nem vette figyelembe a Neta tv. 11/D. §-ában előírt, maximum 83 forint napidíj korlátozást, ezáltal a jogállamiság részét képező jogbiztonság követelményével összefüggésben visszas helyzetet idézett elő.

3. A közlekedési igazgatási hatóság eljárásának vizsgálata tekintetében az alábbiakat állapítottam meg. A Kknytv. 33. § (1) bekezdésének b) pontja előírja, hogy a nyilvántartásba bejegyzett adatok módosítására okot adó körülmény bekövetkeztétől számított 15 napon belül a jármű új tulajdonosa a jármű tulajdonjogának, a tulajdonos az üzembentartó személyének változását köteles bejelenteni a bejegyzésre jogosult hatóságnál.

A közlekedési igazgatási hatóság eljárására vonatkozó határidő tekintetében a Korm. rendelet tartalmaz előírásokat. A Korm. rendelet 2. § (1) bekezdése szerint a jármű tulajdonjogában bekövetkezett változás bejelentését - a változástól számított nyolc napon belül - a tulajdonátruházó a tulajdonjog változásáról készült, a 3. § - ban meghatározott tartalmú teljes bizonyító erejű magánokirat vagy annak másolata, postai vagy elektronikus úton történő megküldésével, illetve benyújtásával teljesíti, a közlekedési igazgatási hatóság a rendelet szerinti adattartalmú teljes bizonyító erejű magánokirat, illetve annak másolata alapján a bejelentés tényét és időpontját a nyilvántartásba 3 napon belül bejegyzi. Az új tulajdonosnak a Kknytv. 33. § (1) bekezdés b) pontjában előírt bejelentésének ügyintézésére vonatkozóan a Korm. rendelet ügyintézési határidőt nem tartalmaz. Erre vonatkozóan a Kknytv. sem rendelkezik, így a bejelentés ügyintézési határideje a Ket. szerinti általános ügyintézési határidő

A közúti közlekedési nyilvántartó szerv eljárása tekintetében a Kknytv. 4. § (1) bekezdésének b) pontja rögzíti, hogy a nyilvántartó kezeli a nyilvántartás adatállományát és biztosítja a nyilvántartásban kezelt adatok helyességét, a feltárt adathibák megszüntetése érdekében - az érintett szerv útján vagy saját hatáskörben - intézkedik a nyilvántartás adatainak javítására. A Ket. 86. § (3) bekezdése értelmében a nyilvántartást vezető hatóság hivatalból köteles a jogszabálysértő bejegyzést törölni, a hibás bejegyzést javítani vagy az elmulasztott bejegyzést pótolni. Az ügyintézési határidő tekintetében a Ket. 29. § (1a) bekezdése alapján a hivatalból indított eljárás szabályai az irányadók, vagyis az általános ügyintézési határidő szabályai alkalmazandók.

Az általános ügyintézési határidőre vonatkozóan a Ket. 33. § (1) bekezdése előírja, hogy a határozatot, az eljárást megszüntető végzést, valamint a másodfokú döntést hozó hatóságnak az első fokú döntést megsemmisítő és új eljárásra utasító végzését az (5) bekezdésben meghatározott időponttól számított huszonegy napon belül kell meghozni és gondoskodni a döntés közléséről. Ennél rövidebb határidőt bármely jogszabály, hosszabbat pedig törvény állapíthat meg. Ha a Ket. valamely eljárási cselekmény teljesítésének vagy végzés meghozatalának határidejéről nem rendelkezik, a hatóság haladéktalanul, de legkésőbb nyolc napon belül gondoskodik arról, hogy az eljárási cselekményt teljesítse vagy a végzést meghozza. Az (1a) bekezdés alapján sommás eljárás esetén a hatóság határozatot azonnal, de legfeljebb nyolc napon belül hozza meg, és gondoskodik a döntés közléséről. Sommás eljárásra a 29. § (1b) pontja szerint kérelemre induló eljárás esetén kerülhet sor, amennyiben az ott meghatározott feltételek fennállnak.

Az ügyintézési határidő garanciális szabályaként annak elmulasztására vonatkozóan a Ket. 33/A. § (1) bekezdése rögzíti, ha a hatóság a rá irányadó ügyintézési határidőt az ügyfélnek és az eljárás egyéb résztvevőjének fel nem róható okból túllépi, köteles az ügyfél által az eljárás lefolytatásáért megfizetett illetéknek vagy díjnak megfelelő összeget, ha pedig az ügyintézés időtartama meghaladja az irányadó ügyintézési határidő kétszeresét, az ügyfél által az eljárás lefolytatásáért megfizetett illetéknek vagy díjnak megfelelő összeg kétszeresét az ügyfél részére visszafizetni.

A Gödöllői Járási Hivatal a 2016. október 17-án érkezett bejelentést ügyintézése érdekében október 18-án kezdeményezte a Nyilvántartónál a jármű típusának felvételét. A Nyilvántartó 2016. november 10-i értesítése alapján eljárását folytatta, a forgalmi engedély kiállítása 2016. november 14-én történt. Az okmányirodai ügyintézés időtartama ennek megfelelően hat napot vett igénybe, a Ket. 33. § (1) bekezdése által előírt határidőn belül történt.

A határidő túllépése hiányában a Ket. 33/A. § (1) bekezdése szerinti visszafizetési kötelezettség nem keletkezett.

Mindezek alapján a Gödöllői Járási Hivatal eljárására irányadó ügyintézési határidőt betartását, valamint az eljárási költségek visszatérítését illetően alapjogi visszásságot vizsgálatom során nem állapítottam meg.

A kódszótár bővítésére irányuló eljárásra a Ket. 29. § (1a) bekezdésében foglaltak szerint a hivatalból indított eljárás szabályai az irányadók, így az ügyintézési határidő az általános szabályok szerint érvényesül. Az eljárás során a tényállás tisztázása érdekében a járműgyártó szervezetek, illetve a közlekedési hatóság megkeresésének időtartama nem számít bele az ügyintézési határidőbe. Az ügyintézési idő elhúzódása miatti hátrányok kiküszöbölése érdekében a Nyilvántartó által alkalmazott gyakorlat szerint az ügyfelek és a közlekedési igazgatási hatóságok a halaszthatatlan eseteket e-mailben jelezhetik a Nyilvántartó felé, amely megkereséseket a Nyilvántartó soron kívül kezel.

A fentiek alapján tehát a következő állapítható meg:

A Gfvt. 9. § (3) bekezdése alapján az üzembentartói jogosultság bejegyzésének a *szerződéskötést követő 30 napon belül* kell megtörténnie.

A Kknytv. 33. § (1) bekezdésének b) pontja előírja, hogy a nyilvántartásba bejegyzett adatok módosítására okot adó körülmény bekövetkeztétől számított 15 napon belül a jármű új tulajdonosa a jármű tulajdonjogának, a tulajdonos az üzembentartó személyének változását köteles bejelenteni a bejegyzésre jogosult hatóságnál.

A közlekedés igazgatási hatóságnak a tulajdonosváltozás és üzembentartói jog bejegyzésére, valamint a közúti közlekedési nyilvántartó szervnek a kódszótár bővítésére irányuló eljárására egyaránt a Ket. szerinti általános ügyintézési határidő irányadó, ami a sommás eljárás feltételeinek fennállása esetén is *egyenként 8, összességében 16 napos* határidőt jelent, amely ügyintézési határidőt a szükséges megkeresések megszakíthatják.

A Ket. 33 § (5) bekezdése az *ügyintézési határidő kezdeteként a kérelem megérkezését követő napot* határozza meg.

A szerződéskötést követő 15 napon belül megtett bejelentés ügyintézési határideje a 16. napon kezdődik, a kódszótár bővítésével járó hatósági ügyintézés a határidő megszakíthatatlanságát feltételezve a sommás eljárás feltételeinek fennállása esetén is csak a 31. napon jár le.

Vagyis amennyiben a közlekedési igazgatási hatóság eljárása során a kódszótár bővítésére irányuló eljárás válik szükségessé, az ügyintézési határidő a szerződéskötést követő 30 napnál szükségképpen hosszabb, így a Ket. szerinti eljárási határidők maradéktalan betartása esetén is előállhat az a helyzet, hogy a kérelmező önhibáján kívül nem kerül sor 30 napon belül a Nyilvántartás módosítására. Az államtitkár válaszában említett, halaszthatatlan esetek jelzésének lehetőségére a jogszabályi előírások szerinti határidő eseti jellegű rövidítését jelentheti, de garanciális jelleggel nem zárja ki a hatóság eljárás olyan mértékű, az ügyfélnek fel nem róható elhúzódását, amely mérték már fedezetlenségi díj fizetési kötelezettséget keletkeztet.

Összegezve a fentieket megállapítom, hogy sem a kötelező gépjármű-felelősségbiztosítási szerződés hatályára, illetve a közlekedési igazgatási hatóság, a közúti közlekedési nyilvántartó szerv eljárására vonatkozó szabályozás, sem a Wáberer, a Gödöllői Járási Hivatal és a Nyilvántartó eljárása tekintetében alapjogi visszásságot vizsgálatom során nem állapítottam meg.

A Generali jogosult volt a fedezetlenségi díj beszedésére, a megfelelő időszakra számolta el a fedezetlenségi díjat, azonban a fedezetlenségi díjat terhelő baleseti adó meghatározása során a Neta tv. 11/D. §-ában előírt korlátozás figyelmen kívül hagyásával a jogállamiság részét képező jogbiztonság követelményével összefüggésben visszásságot okozott.

A Gfvt. a fedezetlenségi díj fizetési kötelezettség esetében a hatósági eljárás ügyfélnek fel nem róható elhúzódása esetére nem tartalmaz mentesítő rendelkezéseket, holott –az államtitkár válaszával összhangban – a kódszótár bővítését igénylő eljárás 30 napon túli elhúzódása a Ket. szerinti határidőkön belül, vagyis a kérelmezőtől függetlenül megtörténhet. Erre tekintettel a Gfvt. jelenlegi fedezetlenségi díj fizetési kötelezettséget megállapító szabályozása a jogállamiság részét képező jogbiztonság követelményével összefüggésben visszásságot

jelent, ha a jogkövető hatósági eljárások láncolata végül olyan helyzetet idéz elő, ahol az érintett fedezetlenségi díjjal történő szankcionálása neki fel nem róható okból következik be.

Intézkedéseim

A jelentésben feltárt alapvető joggal összefüggő visszásság jövőbeni elkerülése érdekében az Ajbt. 37. § alapján felkérem a nemzetgazdasági minisztert, fontolja meg az Gfbt. olyan tartalmú módosítását, amely a fedezetlenségi díj fizetési kötelezettség előírására vonatkozó rendelkezéseket a hatósági eljárás ügyfélnek fel nem róható elhúzódása miatt bekövetkező díjnémfizetés esetét mentesítő szabályokkal egészíti ki.

A jelentésben feltárt alapvető joggal összefüggő visszásság orvoslása érdekében - az Ajbt. 32. § (1) bekezdése alapján - felkérem a Generali Biztosító Zrt. elnök-vezérigazgatóját, hogy

- a jelen ügyben a panaszos felé jogosulatlanul felszámított baleseti adó visszafizetésére vonatkozó kötelezettségének tegyen eleget, valamint
- a korábban - az elévülési időtartamon belül - felszámított fedezetlenségi díjak esetében a baleseti adó újraszámítását végezze el, és ügyfeleinek fizesse vissza a jogszabálysértő módon felszámított baleseti adó összegét, továbbá
- vizsgálja felül a baleseti adó összegére vonatkozó számítási módját, és a jövőben a baleseti adó összegét a jogszabályi előírások helyes alkalmazásával állapítsa meg.

A jelentésben feltárt alapvető joggal összefüggő visszásság orvoslása és jövőbeni bekövetkezése lehetőségének a megelőzése érdekében - az Ajbt. 31. § (1) bekezdése alapján - felkérem a Magyar Nemzeti Bank elnökét - az ügyfelek tisztességes hatósági eljáráshoz való jogának maradéktalan érvényesülése érdekében - tegye megfontolás tárgyává egy a fedezetlenségi díjak esetében felszámított baleseti adóra vonatkozó, átfogó vizsgálat lefolytatását, tekintettel arra, hogy a napi maximumra vonatkozó rendelkezés alkalmazásának elmaradása nem zárható ki.

Budapest, 2018. január 15.

Székely László

